

VÝVOJ KOUŘENÍ CIGARET V USA 2005–2015

Užívání tabáku je ve Spojených státech, podobně jako jinde ve světě, hlavní příčinou preventabilních chorob a úmrtí. CDC (Centers for Disease Control and Prevention, Atlanta, USA) zhodnotila poslední data o prevalenci kouření cigaret u 18letých a starších dospělých a použila k tomu výsledky národního zdravotního šetření v roce 2015 (NHIS). Smyslem bylo posoudit, k jakému pokroku došlo při plnění cílů programu Zdravý národ 2020.

Podíl dospělých, kteří kouřili cigarety, se snížil z 20,9 % v roce 2005 na 15,1 % v roce 2015 a podíl denních kuřáků se snížil z 16,9 % na 11,4 %. Rozdíly v kouření však trvají. Prevalence kouření cigaret je vyšší u dospělých mužů, u 25–44letých, u amerických Indiánů a domorodců z Aljašky, u lidí s nižším vzděláním, u lidí žijících pod hranicí chudoby a žijících na středozápadě (např. stát Michigan, území postižené propadem průmyslové výroby, pozn. red), u pojištěných u Medicaid nebo nepojištěných, u lidí s disabilitou, lesbiček, gayů nebo bisexuálů a u těch, kteří trpěli vážným psychickým stresem. Šetření se nezúčastnili respondenti z armády, věz-

nic, nemocnic, náboženských zařízení a kolejí (institucionalizovaná populace).

V článku se konstatuje, že kritické pro snížení kuřáctví cigaret a souvisejících nemocí a úmrtí jsou, zejména u subpopulací s nejvyšší prevalencí kuřáctví, populační intervence, vč. zvýšení cen tabáku, zákony proti cigaretovému kouři, kampaně v masových médiích a bezbariérový přístup k poradenství pro přerušování kuřáctví.

Na rok 2016 byly plánovány výdaje na programy k omezení tabáku v částce 468 mil. USD. Autoři kritizují, že to je jen 1,8 % z příjmů po zúčtování plateb a daní za tabák (25,8 mld. USD) a značně pod 15 %, které CDC navrhovala.

Jamal A, King BA, Neff LJ, Whitmill J, Babb SD, Graffunder CM. Current cigarette smoking among adults - United States, 2005-2015. MMWR Morb Mortal Wkly Rep. 2016 Nov 11;65(44):1205-11.

Doc. MUDr. Jaroslav Kríž